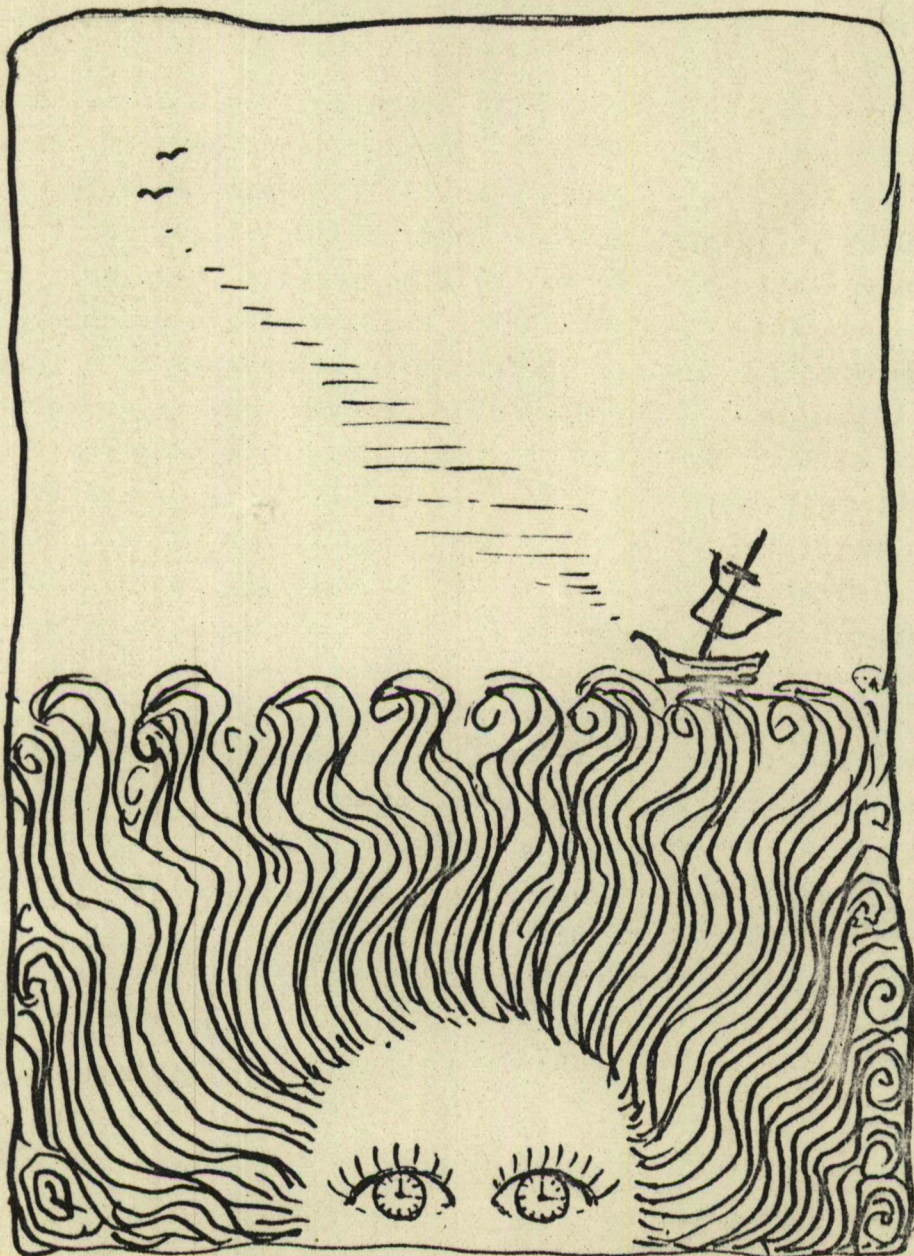

ANDRÉ DHÔTEL

NAUSZIKAA

FORDÍTOTTA :

HERBSZT MÁRIA
ALBERT SÁNDOR

Kitavaszkodott... Montvillers szélső házai megszakították a vidék egységét. Időnként egy-egy nagy madár huzott el lusta repüléssel az uj villák fölött.

A ház azonban, ahol Edith Varmes lakott családjával, régi épület volt. Kertje egy dombok közé ékelt tóra nézett. A kóbor vizhullámok időnként néhány műanyagflakont, dobozokat sodortak a sárga iriszek közé, amelyek e különben eléggé fényűző kert legszegényebb ékességét alkották.

Edith régészeti és etnológiai tanulmányokat folytatott. Csupán hétvégekre vagy vakációra jött haza. Szüleinél mindig meleg szeretetre lelt, viszontlátta a fénylő butorokat, a nagy világtérképet, amely előtt régmúlt utazásokról olvasgattak.

Szülei, akik szintén szenvedélyes utazók voltak, örömmel nézték, hogy hátat fordít az elzárt vidéki életnek. Gyakran csak annyit mondott: - Elmegyek. Ilyenkor részt vett az egyetemisták gyűlésén, klubösszejövetelen, ásatásokon, de gyakran találmányra robogott el kiszolgált autóján Ausztriába, Olaszországba, vagy felkereste Champagne és Causses egy-egy eldugott kisvárosát. Gondolatai meghökkentőek voltak, nevelése tökéletes, de ez még koránt sem fejezi ki, milyen volt valójában.

Néha a juniust Mende mellett töltötte. Gyalog járta be a vidéket. Szikla, levendula, szegfű, legelésző nyáj és szikrázó ég a lankák fölött. Husz éves volt. Ezért, vagy másért... Mindenesetre szép volt. Persze sohasem eléggé.

Egyik nap sokáig gyalogolt a hirtelen kanyarokkal tüzdelt, gyér fenyőkkel övezett uton, közben megállt, hogy cigarettára gyújtson és pihenjen a korlátnak támaszkodva. Az ut másik oldalán vizmosta ösvény ereszkedett le, amelyről a kavicsok egészen az aszfaltig gurultak. A természet nagy varázsa abban rejlik, hogy a legnyilvánvalóbb szépségek elvesztik jelentőségüket.

Fönn az ösvényen motor bukkant elő, rajta egy Edith-tel egykoru fiatalember, s a lehetetlenül kavicsos uton bukdácsolt lefelé. Edith figyelte, amint a motor felszökkent az országutra, könnyedén kikerülte őt, veszélyes közelségben haladt el térde mellett, majd lefelé tartott az uton. De alig tett meg husz métert, a kerék megcsuszott a törmeléken, az akrobata átrepült a kormány fölött és elterült az uton.

Edith felkiáltott: - Megütötte magát? - és odafutott. A fiatalember feltápászkodott, leporolta rojtokkal szegélyezett, finom bőrkabátját. Aztán a géphez ugrott, amelynek kereke tovább forgott a levegőben, kikapcsolta a motort, majd Edith-re nézett. Váratlanul megszólalt: - Szép, göndörhaju lány.

Ugy hangzott, mint egy idézet.

Edith-nek fekete, nagyon hullámos haja volt, előre omlott a vállán. A lány hátravetette, amikor lehajolt, hogy segítsen fölemelni a nehéz, csillogó motort. A fiu megköszönte. Aztán hallgattak.

- Leviszem! - mondta végül.

Még néhány pillanatig álltak, szemben egymással. A fiu minden kétséget kizáróan hallgató ember volt, csak időnként szólt néhány szót. Edith nem tudott mit válaszolni az ajánlatára. A fiu felszállt a motorra és ő mögéje ült.

Utolsó pillanatban fékcsikorgással vett kanyarok. Fenyők suhantak el. A lejtők forogtak. Egy fogadó. A fiatalember megállt.

- Igyunk valamit! - indítványozta. Letelepedtek a teraszon, a vizmosás fölött. Edith hátat fordított a vizmosásnak.

- Utálok a panorámát. - mondta. A fiu nem nézte sem a tájat, sem a lány arcát, hanem - úgy tűnt - a vállára omló fekete haját. Megszólalt:

- Az imént találtam egy rózsát.

- Hol lehet itt rózsát találni?

- Egyetlenegyét, ott fenn...

Aztán ismét makacs hallgatásba merült. Az asztalt nézegette. Térdük könnyedén összeért. Végül Edith úgy érezte, most neki kell beszélnie.

- Messziről jön?

- Tegnap indultam Montvillers-ből.

- Montvillers-ből? Edith Varmes vagyok. Ismeri talán a Varmes családot?

Montvillers a gyártelepeivel együtt sem számlál többet tizezer lakosnál. A jobb családokat mindenki ismeri.

- Edith - mormogta a fiu, anélkül, hogy rápillantott volna. Egy idő után mégis megszólalt:

- Visszafelé tartok a városba.

- Bizonyára siet.

- Igen, sietek.

Felálltak. Egy pillanatig úgy maradtak szótlannul. A fiu a pincéért hívta.

- Hazaviszem - mondta Edithnek.

- Kétszáz lépés innen. Felesleges.

- Felesleges - ismételte a fiu, aztán visszament a motorjához.

Edith mellette állt, amig begyújtotta. Nem sietett az indulással. Ugy látszott, nem tudja, hogyan köszönjön el.

- Majd máskor - dünnyögte. Vajon mit akart mondani? Végül elrobbogott. Nem is intett neki, amikor eltűnt a kanyarban.

Edith többször gondolt vissza erre a találkozásra. Valószínűleg egyetlenemista. Még él benne a sport és az olvasás iránti szenvedély, jóllehet már huszonöt körül járhatott. Ha vágnék viszontlátni Edith-et, nem lenne nehéz dolga, hiszen a fiu is Montvillers-ben lakik. A Varmes nevet és házukat a tó partján jól ismerik.

Bizonyára nem látta értelmét, hogy keresse a viszontlátást. Edith mégis csodálkozott, hogy a következő napokban semmi hírt sem kapott róla. Kétségtelenül közömbös volt számára az ügy, az ember mégis új kalandokat vár, hogy életét eseményekkel szinezze, de ezeknek jelentéktelenségükönél fogva nincs nagy szerepük.

Edith többször megleste a montvillers-i pályaudvaron a párizsi vonatok érkezését, maga sem tudta, hogy az utasok között egy bizonyos egyetemistát vagy fiatal tanárt keres. Csak a következő év áprilisában, egy vasárnap délután találkoztak a posta előtt.

Éppen levelet csusztatott be a postaládába. Megfordult, és észrevette a motorján ülő fiatalembert, egyik lába a járdán. Kék színű szerelőruha volt rajta. Ezuttal bemutatkozott:

- Albert Chomard. Montvillers egyik üzemében dolgozom.

Mit számít az? Most Edith kérdéskedett fel a motorra.

- Merre megy? - kérdezte.

- Ahová akarja.

Felült a motorra, és a fiu már indított is. A motor zugása mély, szinte lágy volt. Edith a fiu vállán át beszélt:

- Azt hittem, hogy maga egyetemista, de hát tudja, a társadalmi helyzetnek nincs semmi jelentősége.

- Erről nem érdemes beszélni.

Vidáman felnevetett és hozzátette:

- Sétálunk egyet?

- Persze - felelte Edith.

Mellékuton haladtak, a városon kívül. A motor teljes sebességgel száguldott. A fiatalember rendkívül óvatosan vezetett, amint áthaladtak az első falun, amely utjukba esett, majd ismét teljes sebességre kapcsolt. "Szép kis séta" - gondolta Edith. Ugy tűnt, a fiu az esztelen rohanás örömét akarja megosztani vele. A heves szél miatt lehetetlen volt bármit is szólni. Széles mezők nyíltak előttük a mozdulatlan felhők alatt. Erdőbe értek.

Albert rövidesen ráhajtott egy kátyus dűlőre. Kerülgette a gödröket, majd egy ösvényen sűrű bokrok közé értek. Egy mélyedésben megálltak. Edith felnézett a magas ágakra, majd a fiura pillantott. Albert arcán inkább szórakozottság látszott.

- Jöjjön - mondta, és bement a sűrűbe. Edith első pillanatban menekülésre gondolt, aztán mégis követte.

A fiatalember széthajtotta az ágakat a lány előtt. Néhány lépés után egy kis tisztáson találták magukat. Miért nem beszélt hozzá a fiu? Olyan mozdulatot tett, mint ha a tisztás nagyságát akarná felmérni. Valószínűtlenül sok gyöngyvirág fehérlett itt.

10m

A fiu szedni kezdte a virágokat.

- Senki sem ismeri ezt a tisztást - mondta, anélkül, hogy a lányra nézett volna. - Egy kicsit beljebb rengeteg epret és orchideát is találhat. Titkos hely, az én felfedezésem. Senki sem ismeri.

Edith is szedni kezdte a gyöngyvirágot. Aztán így szólt:

- Sokszor gondoltam arra, mi lett magával az elmúlt hónapokban.

- Én láttam egyszer magát a tó másik oldalán, a kertjükben.

Aztán jelentéktelen mondatcskák következtek. Egyszer csak a fiu elkérte Edith csokrát, a sajátja mellé tette, és a zsebéből madzagot vett elő, egybekötötte. Edith-nek segítenie kellett, de a kezük nem ért össze. A fiu még egyszer vidáman felnevetett.

- Most visszaviszem. A csokor a magáé.

Ismét az esztelen rohanás az erdőben, majd az uton a teljes sebességgel. Olyan uton érkeztek Montvillers-be, amely egy ritkás ligetet került meg. A liget aljám a fiu megállította a motort. Edith az ut szélére ugrott.

- Itt hagyhatom magát - mondta a fiatalember -, itt van a közelben a tavuk, vagy pedig átmegyünk a külvároson és a kapujuknál teszemele.

- Szeretném tudni, hol lakik - mondta Edith.

Néhány pillanatig gondolkodott, mielőtt válaszolt volna.

- A falu első háza a liget mögött. Verseau a falu neve. Hamarosan a városhoz csatolják. Ott lakom özvegy apámmal és az öcsémmel. Hazaviszem magát, igen, ez jobb lesz.

Edith hirtelen megszólalt:

- Azért mert maga munkás, nem mer velem flörtölni. Ezt nevetségesnek találom.

A fiu elfogulatlanul válaszolt:

- Meg kell bocsátania. Nem tudok úgy viselkedni, mint mások. Edith biztosra vette, hogy sikerült felébresztenie a fiu érdeklődését, és ő is alig tudta magát visszatartani, hogy meg ne fogja a fiu kezét.

A fiu folytatta:

- Nem jár szerelmen az eszem. Egyedül élek... azaz a családdal. De hálás vagyok magának ezért azért. Végtelenül...

Sajnálkozásnak nyoma sem volt a hangjában. Egyszerűen úgy tűnt, elhatározta, hogy visszavonul, ha nem is minden szenvedély nélkül. Edith tovább unszolta:

- Mutassa meg a házukat!

A fiu habozott, aztán:

- Gyerünk, itt van pár lépésre. Ismét felültek a motorra. A fiu megfordult és felfelé indult az uton a liget felé. Kétszáz méter után az ut keskeny dombtetőn

vezetett keresztül. A másik oldalon rácskerítéssel körülvett nagy kert látszott, közepén kis ház. Balra a falu többi háza huzódott le a lejtő aljáig, jobb oldalon széles rés nyult a dombok között, az agyagbányák fabódéival.

A ház előtt, a padon béna öregember üldögélt. Albert bemutatta őket egymásnak:

-Chomard apó, Edith Varmes.

Az öregember nem válaszolt. A padon fekvő látcsőért nyult, szeméhez emelte, és a bódékon túl a viaduktot nézte. Éppen vonat haladt át rajta, az öreg megszólalt:

-Százhusz. Mindig százhusszal megy, mióta a vonalat villamosították.

-Apán vasutas volt - dűnnyögte a fiatalember. -De börtönbe került és elvesztette az állását. Menjünk be!

Edith eddig bizonyára valami pásztori idillre számított. Itt azonban a szomorú valóság fogadta. Végül is ő akarta. Belépett.

Nagy szoba. Egyik oldalon a konyha a tüzhellyel és egy hosszú asztallal, a másik oldalon egy feltűnő tisztaságú, II. Henrik stílusú ebédlő. Egy tizenhat-tizenhét év körüli fiú azzal foglalkozott, hogy fémépítőt rakott ki a hosszú asztalon.

-Szervusz, Vincent! -köszönt a fiatalember.

-Albert - dűnnyögte a fiú.

Aztán gépiesen még háromszor:

-Albert, Albert, Albert.

-Félkegyelmű - mondta Albert.

Állandóan ugyanazzal az elfogulatlansággal beszélt. De ez már inkább valami bámulatraméltó önuralom megnyilvánulása volt. Minden valószínűség szerint e két emberről eltartásának élt. De Albert megszólalt:

-Tudja, van egy idős nagynénk, aki ellátja mindkettőjüket, így nekem nincs mit csinálnom. Csak velük kell lennem.

Edith megértette, a tragédia éppen az, hogy bezárkózva élnek e falusi házban. Nem tudta volna ezt pontosan kifejezni.

A fiú folytatta:

-Néha elég messzire elmotorozok, hogy azórakozzam. De nem tudnék meglenni a falu nélkül. Szeretem a falut és ezt a házat.

Ez igaz volt. Edith tudta, hogy ez igaz. Ugy tűnt, a fiú egyetlen gondolata sem maradhatott titokban előtte.

-Üljön le - mondta. -Igyunk egy pohár sört, jó?

Edith arra gondolt, nem lenne-e jobb, ha megrövidítené a látogatást. Albert folytatta:

-Mesélje el, mivel foglalkozik!

Edith leült. A fiú behozta a sört, és ő mesélt neki az utazásairól, tanulmányairól, Olaszországról.

Mindig idegenek maradnának egymás számára, ebben teljesen biztos volt. Különösen a ragaszkodás miatt, amit a fiú érzett e hely iránt és sivár élete miatt. Bizonyára soha nem tudna kibujni e közepszerűségből, hiába lenne szerencséje. A nyomoruság a bőrében volt, ez nem az ő hibája. Edith csak azért beszélt, hogy beszéljen. És a fiú is csak azért hallgatta, hogy hallgassa.

Amikor elbucsuzott, megszorította a fiatal Vincent kezét.

-Viszontlátásra, Vincent.

-Edith - sugta Albert - Edith.

Vincent a lányra nézett és megszólalt:

-Nauszika.

Albert megmagyarázta:

-Történeteket mesélek neki.

-Olvasta Homéroszt! - kiáltott fel a lány önkéntelenül.

-Homéroszt és Bossuet-t, a III. kötetet olvastam. Soha semmi mást. Az egyedüli könyvek a padlásunkon.

Edith nem akarta, hogy a fiú motorral vigye vissza. Albert levitte a liget aljáig. Átmentek az uton, amely átszelte a ligetet, és megálltak egy kicsit, mielőtt rátértek volna az országútra. Bizonyára nem látják többé egymást. A fiú hihetetlen természetességgel hirtelen szájoncsókolta.

Edith csaknem könnyezett, amikor lefelé jött az uton. Végigsimitotta haját, és galagonvavirág szirmokat talált benne. Lerázta őket.

E pillanatban meglátta Vincent-t, aki nyilván elszökött otthonról, és szembe jött vele. Lopva Edith-re nézett, és megint azt mondta:

-Nauszika.

Két év telt el...

x x x

Folytatása a 11-es
Magunkban!